

Preventieve interventies

Zorg redt levens,
preventie generaties

Nederlands
Centrum
Jeugdgezondheid

“Stevig Ouderschap was voor mij zoets als zijwieltjes. Die heb ik nu niet meer nodig.”

- Stevig Ouderschap cliënt

Doen wat werkt

Het Nederlands Centrum Jeugdgezondheid (NCJ) is hét innovatie- en kenniscentrum voor de jeugdgezondheidszorg (JGZ). Ons doel: ieder kind groeit gezond, veilig en kansrijk op. Wij geloven dat een sterke JGZ hier in Nederland voor kan zorgen. Door het inzetten van erkende interventies en methodieken kan de JGZ ouders en jeugdigen de steun geven die zij nodig hebben. Erkende interventies zijn gebaseerd op onderbouwde theorieën en werkzame elementen en hebben zich al bewezen in de praktijk. Het beste resultaat behalen we door te doen wat werkt!

Waarom een interventie van het NCJ?

Dat een interventie eenmaal (her)erkend is en opgenomen is in de Databank Effectieve Interventies (van het Nji en RIVM), wil niet zeggen dat het werk erop zit en de interventie nooit meer verbeterd wordt. Het NCJ houdt haar interventies up-to-date, ontwikkelt deze door en doet onderzoek naar de effectiviteit. Als je als professional of organisatie een interventie inzet die onder de verantwoordelijkheid valt van het NCJ, kun je er dus zeker van zijn dat je een kwalitatief goede en effectieve interventie inzet. En dat deze aansluit bij maatschappelijke ontwikkelingen en bijdraagt aan een gezonde(re) jeugd. Landelijke inzet zorgt er voor dat de interventies door cliënten, professionals en beleidsmakers herkend en gekend worden.

Bijdragen aan een gezonde generatie

Het NCJ biedt op dit moment vijf interventies aan, die elkaar kunnen versterken of aanvullen. De interventies geven ouders meer grip op hun ouderschap en opvoeding en jeugdigen meer kansen in het leven.

Bijvoorbeeld: door het terugdringen van schoolverzuim (M@ZL) of het versterken van de ouderlijke mogelijkheden van kwetsbare gezinnen (VoorZorg) kan een cirkel van (intergenerationele) achterstanden doorbroken of voorkomen worden. En dat bespaart, behalve menselijk leed, zorgkosten en maatschappelijke schade.

Interventies

Op dit moment biedt het NCJ de volgende interventies: [SamenStarten](#), [GIZ](#), [Stevig Ouderschap](#), [VoorZorg](#) en [M@ZL](#).

Gespreks- en signaleringsmethodieken

Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften (GIZ) en **SamenStarten** zijn gespreks- en signaleringsmethodieken. Deze methodieken hebben als doel om vanuit een gelijkwaardige positie met ouders en kinderen in gesprek te gaan en zo te achterhalen welke vragen er zijn, waar de krachten en behoeften liggen en waar men ondersteuning bij wil. De competenties van ouders en kinderen worden versterkt en de methodieken bieden hen ruimte om zelf aan te geven waar ze het over willen hebben. Zodat er samen een aanpak gekozen kan worden die echt aansluit bij het gezin of de jongere.

“Door het GIZ-gesprek ontdekte ik weer wat er goed gaat. Eigenlijk kwam ik er toen pas achter dat we het best goed doen, als ouders.” - Ouder

Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften doet dit met visuele ondersteuning en kan ingezet worden in de geboortezorg, het onderwijs, het jeugd domein en de JGZ. GIZ is ontwikkeld voor en door ouders, kinderen en jongeren en kan worden gebruikt vanaf de zwangerschap van de moeder tot de jongere 23 jaar is. De methodiek is door haar opzet ook geschikt voor andere doelgroepen zoals laaggeletterden, migranten en mensen met een beperking.

SamenStarten is een gespreksmethodiek voor gezinnen met jonge kinderen tot 4 jaar en ondersteunt de psychosociale ontwikkeling van het kind vanaf de geboorte. De methodiek richt zich op de ouders, hun inschatting van de situatie en de steun die ze krijgen of nodig hebben. Kenmerkend is een specifiek gespreksprotocol, een stapsgewijs volgsysteem en de samenwerking in het brede jeugd domein.

SamenStarten en Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoeften kunnen ook als gespreksmethodiek voor het inschatten van de situatie bij andere interventies ingezet worden.

“Door SamenStarten heb ik heel veel geleerd over mijn eigen communicatie met ouders en wat er goed gaat. Ook heel veel ‘aha-momenten.’” - JGZ-verpleegkundige

De professional

De professional die deze methodieken uitvoert wordt getraind in gespreksvoering en in het ondersteunen en begeleiden van gezinnen en jongeren. Daarnaast helpt zij bij het versterken van de eigen mogelijkheden en geeft zij inzicht in de lokale sociale kaart voor vraagstukken die zij niet zelf op kan pakken.

> Meer informatie over [GIZ](#) en [SamenStarten](#).

Huisbezoek programma's voor kwetsbare gezinnen

Stevig Ouderschap en **VoorZorg** zijn preventieve gezinsondersteunende huisbezoeken voor kwetsbare gezinnen. Deze interventies kunnen vanaf vroeg in de zwangerschap en de jonge levensjaren van een kind worden ingezet.

Stevig Ouderschap biedt door middel van huisbezoeken extra ondersteuning aan gezinnen waar de omstandigheden zwaarder zijn dan gemiddeld. De ervaring leert dat juist deze gezinnen baat hebben bij vroegtijdige steun. Zodat problemen die kunnen leiden tot kindermishandeling, tijdig worden gesignaleerd en voorkomen. Deze interventie draagt bij aan een positieve en veilige opvoeding. **Stevig Ouderschap** kan vroeg in de zwangerschap starten (het meest wenselijk ter voorkoming van prenatale stress) tot een half jaar na de geboorte van een kind.

VoorZorg is een programma voor zeer kwetsbare vrouwen die zwanger zijn en te maken hebben met een opeenstapeling van problemen. Het is een intensief programma waarbij de VoorZorg-verpleegkundige door middel van huisbezoeken een vertrouwensband opbouwt en de moeder/het gezin ondersteunt. De verpleegkundige biedt ondersteuning bij zwangerschap, versterking van het ouderschap, verzorging en opvoeding, gezondheid en levensloopontwikkeling en bij het krijgen van betere toegang tot hulp. VoorZorg wordt uitgevoerd vanaf vroeg in de zwangerschap om prenatale stress en schade te verminderen.

“Als ik nu naar mijn cliënt kijk, zie ik een zelfstandige vrouw die haar basis heeft gevonden. Ze heeft een enorme oerkracht als het om het welzijn van haar kind gaat.”

- VoorZorgverpleegkundige

De professional

Langdurige preventieve begeleiding en ondersteuning aan (zeer) kwetsbare gezinnen vraagt om specifieke programma's en specifieke deskundigheid van de professional. Een goede aansluiting bij het gezin, het kunnen opbouwen van een vertrouwensrelatie en goede kennis van de vraagstukken waar kwetsbare gezinnen mee worstelen zijn hierbij essentieel. Dit wordt ondersteund door specifieke tools en methodieken.

> Meer informatie over [Stevig Ouderschap](#) en [VoorZorg](#).

Ondersteuning van organisaties

M@ZL (spreek uit als mazzel) is een effectieve methodiek voor een integrale aanpak om leerlingen met ziekteverzuim vroegtijdig te signaleren en te begeleiden. Schoolmedewerkers, jeugdartsen, gemeenten en leerplichtambtenaren hebben samen aandacht en zorg voor leerlingen met ziekteverzuim, waardoor problematiek opgepakt kan worden.

Iedere school heeft te maken met ziekteverzuim. M@ZL richt zich op het inventariseren van de oorzaken van het ziekteverzuim en het aandragen van oplossingen hiervoor. Iedere ketenpartner heeft hierin zijn eigen taak. Samen zorgen zij voor adequate begeleiding van leerling en ouder met als doel om de leerling weer zo snel mogelijk terug naar school te laten gaan.

De professional

De Professional die M@ZL uitvoert is getraind in gespreksvaardigheden met betrekking tot het verzuimgesprek, heeft korte lijnen met de school en maakt de vertaalslag van ziekte naar participatiemogelijkheden.

> Meer informatie over [M@ZL](#).

“Een oplossing die ouder en leerling niet zien zitten, is geen oplossing.”

- JGZ-professional

Informatie

Meer investeren in preventie leidt tot minder kosten in zwaardere hulpverlening. Hoe vroeger de preventieve inzet, hoe groter het maatschappelijk rendement (inhoudelijk en financieel). De kosten voor de inzet van onze methodieken en interventies lichten we graag in een offerte op maat toe.

Meer informatie over de interventies van het NCJ of een offerte ontvangen? Neem dan contact met ons op via: interventies@ncj.nl.

JGZ Interventiebibliotheek

De vijf interventies van het NCJ zijn niet de enige interventies voor de JGZ. De JGZ Interventiebibliotheek van het NCJ geeft informatie over alle erkende preventieve interventies die uitgevoerd (kunnen) worden door de JGZ. Deze interventies zijn door de Erkeningscommissie Interventies beoordeeld en erkend als theoretisch goed onderbouwd of effectief.

[> Naar de JGZ Interventiebibliotheek](#)